

Památník národního písemnictví, Literární archiv

Fond: Zdena Ančík

<https://pruvodce.pamatnik-np.cz/apu/b44457be-ddfa-4404-a429-7f8f9b1685b3>

„Cesta zpátky“ Bohumil Vlček | datováno 20.3.1956, Č. Budějovice | strojopis

C E S T A Z P Á T K Y

=====

příběh Bohumila V l č k a býv. četaře p.pláuku 91
při dobrodružné cestě z bojiště u Sokalu do svého
domova ve Zdíkově na Šumavě .-

-----ooooOoooo-----

Napsal Bohumil V l č e k .-

Čes. Budějovice, dne 20.března 1956.-

Bohumil Vlček

Cesta zpátky .

=====

Bylo to dne 26. července 1915, kdy v bojích u Sokalu v Severní Haliči, byl jsem zraněn /:průstřel levého ramene :/ Na zpáteční cestě jsem se naposled sešel s ordonancem II. kompagnie Haškem . Znali jsme se z Mostu n/L./Bruck a/L./, pak jsme jeli společně s XII. Marschbaonem /:pochoď.praporem:/ na frontu a po rozdělení praporu na pluk, byl Hašek přidělen jako kompagnie ordonancem u nadpor. Lukase, velitele II. polní setniny , já pak byl přidělen ke štábu III. polního praporu jako batalionsordonanz u velitele praporu hejtmana Ságnera . Ve službě ordonance byl jsem s Haškem ve stálém styku až do mého zranění. Když jsme se rozcházelí , žádal mi Hašek , abych mu napsal kam až jsem se dostal do špitálu .-

Teď zde začíná vyprávění o mé cestě domů .-

Cestou na plukovní obvaziště /:Regimentshilfsplatz :/ v Sokalu narazil jsem na II. pol. prapor našeho pluku , který pochodoval na bojiště. V čele praporu byl pplk. Wenzl, bývalý velitel XII. Marschbaonu s kterým jsme přišli z Mostu n/L. Zastavil mě, žádal o zjištění situace bojujících jednotek. Po krátkém vyličení bojů, byl celý ustrašen a stále různými dotazy mě zdržoval . Snažil jsem se od Wenzla co nejrychleji odpoutat, neboť prostor města Sokalu byl velmi účinně odstřelován ruským dělostřelectvem a proto spěchal jsem na Regimentshilfsplatz , abych mohl být ošetřen .-

Po provedeném ošetření a daném obvazu, byl jsem propuštěn a určen do polní nemocnice, která se nacházela v místě Belzu as hodinu za Sokalem, kde byla též konečná železniční stanice. Cestou - bylo nás více - neopomenuli jsme se zastavit u polních kuchyní, které tábořili za městem. Zde jsme dostali menáš a chléb a přilepšenou na cestu. Kuchaři vařili pro vyšší stav mužstva před bitvou , tudíž měli v zásobě více dávek neboť během bojů se snížil celkový stav mužstva .- Do polní nemocnice jsme se dostali až k večeru. Jaká to byla nemocnice ? Školní budova, kde bylo obvaziště, operační místnosti a kuchyně . Nemocní a ranění byli ubytováni v místních chalupách a i na návsi leželi na nosítkách. Celé okolí bylo obloženo těžce raněnými vojíny .-

Nezbývalo nám nic jiného než přenocovat v některém baráku a vyčkat druhého dne . Sešlo se nás několik kamarádů s různými poraněními, orientovali se a uznali za nemožné zde zůstat. Lékaři byli plně zaměstnaní s těžce raněnými vojíny. Bylo nám řečeno, kdo je chůze schopen, bude odsunut dále do zázemí. Na to vyhledali jsme nádraží a zkoušeli půdu, zda možno dostat se do některého sanitního vlaku. Situace byla však beznadějná , neboť nádraží bylo prázdné a žádná vlaková souprava nebyla k dispozici. Teprve k polednímu jsme se dočkali jedné soupravy sanitního vlaku , který dojel do stanice a měl určené po provedeném vagonování nastoupit zpětnou jízdu . / .

do Opavy. Žádali jsme o povolení odjezdu, ale nikoho jsme se nemohli dovolat, aby nám vystavil cestovní doklady. Já jsem měl pouze potvrzení z plukovního obvaziště. Nehleděl jsem na formality a při nakládání těžce raněných zamotal jsem se s kamarády mezi raněné a nastoupil do jednoho vozu a tak učinili i další kamarádi analezli do jednotlivých vozů a tam se poschovali, aby před odjezdem nebyli viděni dozorčími sanitními orgány. Tak se nám podařilo, že jsme byli odsunutí. Po provedeném vagonování vlak projížděl města a vesnice haličské země a tak bez jakékoliv kontroly dojeli jsme až do Jaroslavi.

Zde nařídil velitel transportu- lehce zranění a cesty schopní vystoupit a připravit se na cestu do zál. nemocnice. Ve vlaku pak zůstali jen těžce zranění na lůžkách s určením vlaku do záložní nemocnice v Opavě.

Pokračování v cestě přes K r a k o v .-

Velitelem tarnsportu nařízeno nám zdržovati se na nádraží do příchodu sanitního mužstva, které nás mělo odvésti do zál. nemocnice v Jaroslavi.- Místo čekání na nádraží postupně jsme se rozběhli po městě a tu jsme všady spatřili německé stráže a pochoduující německé útvary. Jak jsme zjistili byla v Jaroslavi německá etapa, dále ponechání ranění v nemocnicích jsou ihned po vyléčení odesíláni znovu do pole ku svým útvarům přímo. Po těchto nepříznivých informacích uvažoval jsem jak se z této situace dostat. Zpětnou pochůzkou na nádraží zjistil jsem, že sanitní vlak již odejel a že o nás raněné se nikdo nestará. Tu jsem přemýšlel jak se dále dostat? Mimo potvrzení z plukovního obvaziště neměl jsem žádných cestovních dokladů a co kamarádi. V této beznadějně situaci přemýšleje co podniknouti vidím jak na nádraží přijíždí poštovní vlak ze Lvova s určením do Vídně.-

Při zastavení vlaku - neotáleje - rozhodnul jsem se s několika kamarády nastoupiti do tohoto vlaku. Zajistili jsme si místa a po krátké chvíli opouštěli jsme Jaroslav. Jízda pokračovala směr Krakov. Vel vlaku byli většinou frontovní dovolenci a různí ulejšváci z etapy. Ježto nemaje cestovní doklady- přecházel jsem jízdou z vagonu do vagonu, tak abych se vyhnul kontrole, neboť s průvodčím vlaku chodila též vojenská hlídka. Tímto přecházením stratil jsem plášť. Jinak mé zranění bylo viditelné, neb levý rukáv přehozen přes levé rameno, činilo to dojem bojujícího válečníka a tak jsem se dostal až ku Krakovu.-

Město K r a k o v - vojenská pevnost prvního řádu- místo válečného pásma - hlavní etapa - bylo velmi střeženo a i projíždějící transporty a vlaky, byly kontrolovány a což mi nebylo známo.- V obavě, že budu z vlaku vyhostěn a předán vojenskému komandu - rozhodnul jsem se záměrně, že vše svedu na velitele /domělého/ transportu, který zůstal v Jaroslavi.-

Tu mezi jízdou vnikne do našeho vozu vojenská policie jeden důstojník a 2 poddůstojníci . Když přicházel důstojník ku mne, hlásím mu, že sice doklady nemám, ale že jedu s transportem do zál. nemocnice v Opavě a že velitel transportu jeden šikovatel nám zůstal v Jaroslavi, kde měl na tento vlak předsedat. Po dotazu zda mi není známo, že přijíždím do festunku a tu každý řádný voják musí být vybaven cestovními doklady. Na to , byl jsem vyzván k předložení legitimačního lístku /: legitimationskapsel , který musí mít každý voják na frontě, aby v případě úmrtí - padnutí - byla zjištěna jeho totožnost :/ což jsem učinil a jako doklad další mé totožnosti ukázal jsem feldpostkarty na mně adresované . Tímto legitimováním se hlídka uspokojila a já v duchu byl šťasten, že vše při mém ošálení dobře dopadlo a že mohu v jízdě dále pokračovati .-

Z Krakova pokračovala jízda Haličí přes Těšínsko na Mor. Ostravu. Prájižděním Ostravského uhelného revíru viděl jsem les komínů z továren a dolů. Samý komín a samý důl. Cestou byl jsem vyčerpán, odpoután od kamarádů, které jsem zanechal v Jaroslavi, sedě mezi vojíny viděnáky, nejevil jsem žádnou radost. Též moje zranění a únava v cesty činily mi potíže. Bez cestovních dokladů nemohl jsem se na větších stanicích dožadovati menáže na nádražních vojenských stravovnách , abych se neprozradil . Tak po třídenním cestování živil jsem se chlebem a vodou načerpanou na nádražních studnách . Když jsme se blížili k Přerovu , tu jsem byl vesel, neboť jsem se těšil, že si na nádraží koupím aspoň polévku. Tak překonal jsem prvou překážku .-

II. Zastávka v P ř e r o v ě .

=====

Po zastavení vlaku v Přerově, vystoupil jsem a zbytek osobních věcí s ruksakem a brotsakem jsem ponechal ve vlaku, abych si v restauraci koupil polévku. Zde jsem mezi železničáry , byl předmětem různých dotazů o situaci na frontě .- Vyprávěje moje dobrodružství - upoutav na sebe cestující - byv obdarován cigaretami a poručeno mi dáti dobrého guláše .- Najedl jsem se do syta - rozloučiv se s cestujícími - vyšel na peron - jaké však to bylo překvapení ?

Vlak i s mými zavazadli ujížděl k Vídni a já zůstal na nádraží čučet sám přemýšleje co mám činiti . Informoval jsem se na průjezd dalších vlaků . Na informaci jsem zjistil, že jeden sanitní vlak s raněnými pojedje přes Pardubice, kde je velká vojenská karantena a pak další vlak jede přímo do Prahy .- Dále jsem zjistil, že jeden druhý poštovní vlak s Haliče jede na Vídeň .-

Do Prahy bych nejraděj, ale kam? Je to těžké cestování, když nejsou doklady a na cestě karantena Pardubice. Proto rozhodnul jsem se na Vídeň - tam jsou moji sourozenci a přátelé z mírových dob. Vždyť jsem se ve Vídni učil a pracoval před nastoupením vojenské služby - proto na Vídeň.-

Abych pak ušel pozornosti vojenských dozorčích orgánů, kteří v době války měli na každém větším nádraží svoje Militärkomando, vyčkával jsem v restauraci i na záchodě na příjezd vlaku, abych pak hned při příjezdu mohl rychle nastoupiti do vlaku. Cestou pak při kontrole cestovních dokladů použil jsem opět jiné výmluvy a průvodčímu oznámil, že mi můj velitel transportu odjel s prvním poštovním vlakem i s doklady - řekl jsem mu - že jedu ze záložní nemocnice z Opavy do Vídně k dalšímu léčení neboť v Opavě je vše přeplněno. Průvodčí mé výmluvě uvěřil a tak mi byla dána možnost jeti až do Vídně.-

Cestou jsem opět přemýšlel co bude dále po příjezdu do Vídně. Nemí také divu - stále cestuji na divoko a cestování neběře konce. Bylo mi známo, z dřívějších dovolenek od kádrů, že vídeňská nádraží jsou pod vojenským dozorem a u všech vchodů jsou postaveny stráže, dále, že na každém nádraží je lékařský dozor s ošetrovnou Červeného kříže. Transporty nemocných jsou ihned zachyceny a odváděny do nemocnic, infekčně nemocní jsou pak odváděny do karantenních stanic. Byl jsem rozhodnut nastoupit mezi raněné a s nimi pak jíti do některé nemocnice. Byl jsem nucen stále bojovati s překážkami a narážeti na různá překvapení.-

VII. V í d e ň - překonání různých překážek . =====

V těchto myšlenkách dojel vlak ve 14 hodin v noci na Severní nádraží ve Vídni. Zjistiv situaci na nádraží, dále postup přítomných orgánů Červeného kříže, jak zastavují vystupující vojíny s vlaku, jak je seřadují podle zranění, a určené nemoci a jak je třídí. Stále slyším volání: "Die Kranken mit cholera, tifus, katar und so weiter - Links herstellen", "Die Ferwundete - Rechts Herstellen".- Bez dokladů nechtěl jsem se přihlásiti ani na "Rechts" ani na Links", ač jsem byl raněn a máje možnost vyžádati si ošetření a předání do vojenské nemocnice.-

Byl jsem tudíž v obavě, že budu považován za desentera a podle toho bude se mnou naloženo. Při té mojí odvaze a drзости sledoval jsem vlastního cíle t.j. pokračovati na cestě do Čes. Budějovic, kde jsem byl více doma. Měl jsem tam dobré známé i přímluvčí, kteří by mne dostali do vojenské nemocnice bez jakýchkoliv následků.

Tyto všechny okolnosti mě probýhali hlavou a tak v pokračování dalšího dobrodružství rozhodnul jsem se z nádraží uniknouti za každou cenu, pak navštívit sourozence a známé, potom pokračovati na cestě do Čes. Budějovic.

Jak na to ?

Maje hodnost Zugführera a moje vystupování mi dosti umožňovalo, že jako poddůstojník jsem nebyl předmětem různých prohlídek, tak jak je tomu u mužstva bez hodnosti. V poddůstojnické hodnosti byla určitá důvěra, ovšem když pak něco prasklo, bývali s toho horší následky.

Po ukončení všech prohlídek přijíždějících vojáků se peron nádraží postupně vyprazdňoval. Tu rozhodnul jsem se procházeti peronem tak, jako bych budil dojem čekajícího na příjezd dalšího vlaku. U různých vchodů a přechodů mě vojenské strážže zdravili tu projevila se ve mě odvaha a řekl jsem si : " Když musíš na patrolu proti Rusům - proč bys zde nemohl vystoupiti proti postům " . - A tak rázným krokem kráčím k hlavnímu průchodu, kde strážný voják mi štram zdraví a já pak štram děkuji rychle pokračuji na cestě ze Severního nádraží ven . -

Bylo 12 hodin v noci - octnul jsem se na náměstí "Praterstern" ve 2. okresu u pomníku admirála "Tegethova" též starého kamaráda z námořní bitvy u Visu na Jaderském moři . -

U pomníku se rozhlédnuv a řekl jsem si - co dále ?

Po tří denní jízdě , unaven, bez peněz a cestovních dokladů, bez osobních věcí, které jsem cestou ztratil, ráme nedostatečně obvázané, bolestivé, přemýšlel jsem jak na to ? Jíti napřed do některé záložní nemocnice a nebo dříve navštívit bratra a známé a pak nějakým způsobem opět pokračovati v cestě do Čes. Budějovic, kde pak se přihlásiti v některé vojenské nemocnici. Myšlenky probýhali hlavou jedna za druhou jako elektřina. Zde jednalo se o mnoho, zda budu posuzován jako desenter, podle toho pak, mi nemine přísný trest . - V poli jest na deserce trest smrti zastřelením . - To jsem věděl a proto jsem uvažoval . Po všech těchto úvahách příznivých i nepříznivých rozhodnul jsem se zůstatí ve Vídni as 2 dny a pak pokračovati na cestě do Českých Budějovic . -

K přenocování pak nastoupil jsem cestu pěšky - neboť po půl noci žádná elektrika již nejela - k bratru Václavovi, který bydlel až ve XIII. okresu Hietzingu t.j. 1 a půl hodiny pěšího pochodu . -

Cesta byla klidná, město odpočívalo v klidném spánku svého obyvatelstva. Tu a tam šel nějaký zabloudilý chodec nebo dělník pracující na noční směně. Kráčeje vnitřním městem kolem různých paláců, radnice, parlamentu a císařského hradu pln trpkosti, proč musím takové trampoty prodělávat, když jiní zámožní lidé si hoví doma a nebo jsou někde ulité . -

To vše budilo ve mě odpor a i vzdor. Ba jo vojna a válka není žádný špás, kdo bude jednou zodpovídat za ta všechna utrpení, škody, kdo nám nahradí ztrátu mrtvých, kdo nahradí škody válečným invalidům a pod. O tom všem přemýšleje projevil se ve mně velký odpor, neboť vzpoměl jsem sobě, když jako učeň, jsem v letech 1905 - 1906 zde na těch místech, kterými jdu, demonstroval za rovné volební právo hlasovací, kdy jako avantgarda mladých, byl jsem tak smělý, když v listopadu v den generální stávky v r. 1905 sundal jsem s několika mladými soudruhy na popud demonstrantů ze stožárů před parlamentem císařský prapor a pak na místě praporu vstyčil jsem se soudruhy rudou vlajku s označením "Skupina dřevodělníků XIV. okres" dále s heslem "Ven s rovným volebním právem hlasovacím".

Tak jsme mi mladí soudruzi učinili za asistence policie, která byla bezmocná proti statisícům demonstrujících dělníků. Zde jsem poznal moc a sílu dělnické třídy.

Tem noční klid mi na vše upoutal a tak i vzpomínky na mojí činnost v dělnické socialně demokratické mládeži ve vzdělávacím spolku mládeže "R u c h u" ve XIV. okresu. Vspomínal jsem na naši výchovu, na přednášky, divadelní hry, na pořádání veřejných schůzí a projevů za požadavky české mládeže a pod., kdy nám tehdejší redaktor "Dělnických Listů" soudruh Stávín řekl, že nebude válek, že dělnická třída je tak mocná, že i kdyby k válce došlo, že ihned v Evropě bude vyhlášena 48 hodinová generální stávka veškerého dělnictva. O tom všem bude rozhodovat dělnická Internacionála. Jaké však nastaly změny - na místě odvrácení se od války - opásali jsem se meči a šli jsme bojovat - tak nám bylo veleno. Veškeré ideály šly stranou a nyní zachraň se kdo můžeš a tak i já toužil po sebezachraně. -

Obíraje se tak minulostí a zážitky z mládí, dorazil jsem do XIII. okresu Böckmangasse ve 2 hodiny v noci. Den a noc u men jako starého válečníka nehrála žádného rozdílu. Byl jsem bratrem i jeho manželkou vřele uvítán, musil jsem běžně vyprávěti mé dobrodružství, při tom jsem umyl vyčistil a převlékl se do bratrova prádla a pak klidně usnul. Druhého dne upraviv se, navštívil jsem sestry a známé - všude jsem byl rád viděn a obdarován korunami. Musel jsem všude podle potřeby a okolností nějak lháti ve vyprávění o mých cestách z bojiště. -

Jak jsem již uvedl, moje cesta byla na České Budějovice neboť zranění mi též působilo potíže. Abych zajistil další postup mého cestování, odebral jsem se na nádraží Františka Josefa, kde jsem si předem ve stanovišti Červeného kříže dal převázat ránu s odvoláním se, že jsem na cestě z Opavy do záložní nemocnice v Čes. Budějovicích. Měl jsem štěstí neboť ošetřující lékař byl čech, dobře mi ošetřil a přál mi abych se domů šťastně dostal. Po té vyšel jsem na peron nádraží, zastaviv se s jedním zdrav. poddůst., zkoumaj tak

u něho půdu pro další cestování. Napřed, když jsem běžně hovořil, měl se mnou četař strpění, ale jak jsem se v dalším hovoru zmínil o mé nesnázi v cestování - řekl mi: " V takovém případě když přijdou vojáci bez dokladů - nesmějí dále cestovati, nýbrž jsou eskordováni na Platzkomando, kde pak po jejich vyšetření jsou určeni do nemocnice a zdraví pak jsou transportováni k jejich kádrům . Protože všechny vchody jak u nástupu , tak i u výstupu byly obsazeny strážemi, nebylo mi možno projítí peronem ku vlaku .

Po delším hovoru mi četař poradil, abych požádal nádražního dozorcího důstojníka o povolení k další jízdě vzhledem k mému zranění. Nádr. důstojník mi může dáti vystavěti cestovní rozkaz k další jízdě. Četař mi řekl abych doz. důstojníkovi vysvětlil, že jedu ze zál. nemocnice v Opavě do Čes. Budějovic, kam jsem přeložen na moji žádost k dalšímu léčení a že v Přerově mě ujel vlak i s cestovními doklady , které jsem měl v plášti a ten se ve vlaku zapoměl. Po této přípravě mě pak četař předvedl k nádražnímu veliteli starému hejtmanovi /: pravděpodobně pensistovi :/ .-

Postaviv se do pozoru, řízně jsem se hlásil až jsem hejtmana polekal a pak jsem přednesl moji prosbu. Hejtman napřed se vyptával na místa , kde jsem bojoval a byl raněn dále na situaci a poměry na frontě. Dobře jsem ho bavil a jemu se líbilo mé vyprávění. Ku konci jsem prosil o vyhotovení cestovního rozkazu do Čes. Budějovic. Mé prosbě bylo vyhověno a tak po dalším ponaučení měl jsem možnost pokračovati v jízdě do vlasti .-

IV. Čes. B u d ě j o v i c e - nové překvapení .-

=====

Po tom všem co jsem vykonal a hlavně , že mi vše dosud dobře dopadlo, byl jsem vesel, že mohu v další jízdě pokračovati. Vyčkav dobu nástupu k vlaku nastoupil jsem klidně jízdu do Českých Budějovic, kam jsem dojel v neděli odpoledne. Z nádraží na městě do nemocnice , zaměřil jsem do hostince u K.Havlíčka Borovského, kde před odjezdem do Király -Hida , býval jsem denním hostem. Uvítání hostinského Chalupy i hostů bylo velmi srdečné. Musil jsem opět vyprávět moje zážitky z posledních bojů v Haliči, o mé dobrodružné cestě z bojiště od Sokalu do Českých Budějovic. Udivoval jsem přítomné mojm vyprávěním o smělosti a důvtipu při mém cestování . Od přítomných nemocných krajanů jsem se opětne informoval o poměrech ve vojenské nemocnici, kam jsem se hodlal odebrati . Byl jsem nepříznivě informován - bylo mi řečeno, že velitelem nemocnice je MUDr. Bártík, jinak přezdívkou "Dr.Dienstbar " který je postrachem všech nemocných . Po krátkém léčení každého posílá ku kádru a do pole .-

V obavě, že léčba mého zranění nebude dlouho trvati a pak, že bych mohl býti trestán pro svévolné cestování s bojiště a pomýjejí normálního postupu při odsunech z polní nemocnice do další nemocnice, změnil jsem opět svůj úmysl zůstat v Čes. Budějovicích a proto rozhodnul jsem se nastoupiti další cesti do mého rodiště do Zdíkova na Šumavě a tam se přihlásiti ve vojenském lazaretě, který podléhal voj. záložní nemocnici v Prachaticích. Před odjezdem na doporučení hostů od Havlíčka Borovského, požádal jsem jednoho civilního lékaře o ošetření mého zranění a o nový obvaz.-

Rozloučiv se s kamarády a hosty od Havlíčka Borovského, zfalšoval cestovní rozkaz s prodloužením jízdy do konečné stanice Vimperk. Cestu jsem nastoupil se zastávky na Pražském předměstí, abych se vyhnul vojenské kontrole na hlavním nádraží.-

VĚ Z D Í K O V - velké překvapení .-

Cesta domů ?

Jakáto radost, vždyť již ve 14 ti letech věku opustil jsem svoje rodiště a byl odeslán do Vídně do učení a pak v 21 letech nastoupil vojenskou presenční službu u I./91 pol. praporu v zátocě Kotorské v Jižní Dalmácii .-

Opravdu byl jsem šťasten, že opět po dlouhé době uzřím rodnou ves. Cestou prohlížel jsem dědiny a městečka podél trati a vspomínal jak by bylo krásné zde zůstat na dobro.-

Jaké však bylo moje překvapení ?

Před příjezdem do konečné stanice Vimperk na stanici ve Čkyni, spatřil jsem svého bývalého učitele Vejšického, hlásiv se k němu s dotazem co nového ve Zdíkově ? Po rozhovoru o místních věcech a po mém sdělení, že jedu do lazaretu ve Zdíkově, sdělil mi Vejšický, že lazareť ve Zdíkově je rozpuštěn a rekonvalescenti předáni do zál. nemocnice v Prachaticích a od tud opět předány na různé lazarety v obvodu okresu Prachatice .- Jako důvod rozpuštění uvedl, že starosta obce Gabriel a učitel Hybša, byli pro volezrádné řeči zatčeni a odvezeni do vyšetřovací vazby u krajského soudu v Písku .

Touto zprávou byl jsem ohromen, neboť zmizela mi naděje, že před konečným cílem po takových štrapácích konečně zakotvím v místě po kterém jsem tolik toužil. Tyto události po stránce politické měli na mne též nepříznivý vliv, neboť moje pochybné cestování skoro deserce, nedávalo mě do příznivého světla .-

Konečně doma ve Zdíkově.

Můj příchod domů potěšil rodiče i sourozence, moje spolužáky i spolužáky, vždyť mimo krátkých dovolených nebyl jsem v mojí rodině po dobu 11 ti let a potom v době války, každý z nás lnuł ku svému domovu .- Abych na sebe neupozornil četnickou stanicí, předstíral jsem, že jsem z Opavy přeložen do záložní nemocnice v Prachaticích k dalšímu léčení, to jsem také řekl na četnické stanici. Tím jsem se vyhnul dalšímu pátrání .-

O poměrech v záložní nemocnici v Prachaticích, jsem se informoval od mých kamarádů, kteří se tam léčili a byli doma na zdravotní dovolené. Bylo mi řečeno, že lépe je být v některém lazaretu, tam není tak přísný lékařský dozor a je možno se tam načas ulít. - Ježto moje situace stran přijetí do nemocnice nebyla příznivá již proto, že byl lazaret ve Zdíkově rozpuštěn, dále proto, že cestuji na vlastní pěst přímo až z fronty a též pro nedostatečné doklady, bylo mi zapotřebí doporučení, lépe řečeno protekce k veliteli nemocnice MUDr. Kovářovi. -

Jak toho dosáhnouti ?

Z rozhovoru s místní paní nádlešní velkou patriotkou a přítelkyní vojáků zjistil jsem, že v nemocnici je též přidělen MUDr. Wedeles, obvodní lékař na Kvildě /:Kvilda tehdy patřila pod lesní správu ve Zdíkově - býv. lesní majetek patřil hraběti Thunovi z Hohensteinu :/. - Proto požádal jsem tuto paní, která se osobně s Dr. Wedelesm znala a i měla na služební vliv, o doporučující dopis o mé přijetí do nemocnice. - Mé žádosti bylo s ochotou vyhověno, neboť jako raněný voják jsem u této paní ve vážnosti. - Po vyličení mojích útrap na bojišti, jakož i o ztrátě dokladů, napsala tato paní doporučující dopis se žádostí, abych byl přijat do vojenské nemocnice, nebo do lazaretu v Libějicích. -

VI. P r a c h a t i c e - u c í l e .-

=====

Rozloučiv se doma, nastoupil jsem druhého dne ráno pěšky cestu ze Zdíkova přes Vimperk do Prachatic, kam jsme dorazil v 5 hodin večer, neboť pochodoval jsem celých 6 hodin. - Přihlásil jsem se v přejímací kanceláři nemocnice, kde jsem zjistil ulité poddůst. od našeho pluku, kteří zde byli přiděleni jako zdravotní personál nemocnice. -

Po rozhovorech a různých dotazech po mnohých známých a kde a kdy jsem byl u pluku a jak to vypadá na bojišti, stal jsem se předmětem pozornosti až na vyličení mého cestování a o ztrátě cestovních dokladů. Tu poznal jsem, že každý ten kamarád se všelijak vymlouvá stran mého převzetí do stavu nemocných. -

Proč ?

Protože jsem byl ze Zdíkova apřidělení podd. byli Němci aneměli nás Čechy rádi. Pozadí toho všeho bylo politické, neboť vliv na rozpuštění lazaretu ve Zdíkově se zde prokázal. Konečně jeden starý Zugführer, s kterým jsem aktivně sloužil v Dalmácii, mi řekl, že mi přímo předvede k veliteli nemocnice aby rozhodnul o mém převzetí. Tak se také stalo. -

Bylo již 6 hodin večer, když jsem hlásil příchoď u velitele nemocnice regimentsarzta MUDr. Kováře za přítomnosti MUDr. Wedelese. -

Nyní došlo k bouři neboť Dr. Kovář, byl o mém příchoďu předem informován. Po mém hlášení byla mi vytknuta deserce a zrada, jak se to stalo ve Zdíkově odkud pocházím a bylo mi

pohroženo, že bude na mne učiněno trestní oznámení pro samovolné uniknutí s plní nemocnice a podobně .

V té bouři hrozeb vındal jsem po tichu doporučující dopis a předal jej Dr. Wedelesovi, který po přečtení mezi rozhovorem upozornil Dr. Kováře, abych byl s ohledem na doporučení pani nádlesní Selnerové ze Zdíkova, přijat do léčení a zároveň předán do lazaretu v Libějicích .-

Z rozhovoru mezi lékaři jsem vystihnul , že mi bude vyhověno. Na to mě Dr. Kovář oznámil, že jsem přijat a budu přidělen do lazaretu v Libějicích a nařídil mi, abych se posadil a vyprávěl mu celý děj mého cestování bez cestovních dokladů ve válce, o mém zranění a o místech , kde pluk bojoval.

Moje radost , že vše překonáno bez trestních následků, rozhovořil jsem se , něco přidal, něco ubral , vyprávěje moje dobrodružství s takovou jistotou, že jsem oba doktory na sebe upoutal. Dr. Kovářovi jsem musel vyprávět o místech v Haliči, neboť on sám jak mi řekl přes ta místa utíkal od Lublína v předešlém roce.

Moje vyprávění bylo tak zajímavé , poutavé a překvapující, tak že za moji odvahu a počínání , byl jsem ku konci pochválen za mé husarské činy .- Na to dostal jsem ještě vydatnou večeři a byl jsem propuštěn. Na ošetřovně nemocnice byl jsem prohládnut, dostal nový obvaz atěhož večera jsem odcestoval po dráze z Prachatic do Vodnan a od tud jma jsme pochodoval ještě jednu hodinu pěšky do Lázní Libějice, kde jsem byl přijat do dalšího léčení .-

Tím také končila má anabase , lépe řečeno cestování z fronty domů.-

Libějice .-

=====

Útulná vesnice blíže Chelčic odkud pocházel Petr Chelčický, letní sídlo rodiny Schwarzenbergů, poloha předurčena pro letní sídliště. V místě samém starý zámek z doby bývalých Rozenbergů, pak v Anglickém parku nový zámek s krásnou vyhlídkou na Lomeček - kde stojí kaple z dob býv. Bugvojů. Od nového zámku vede stromová alej do bývalých lázní , kde je umístěn lazaret. Ubytování a stravování v lazaretu bylo dobré. Hlavní ošetřovatelkou byla sama býv. princezna Teresie Schwarzenbergů, která se též o nás starala .- Pobytem v lazaretu a dobrým ošetřováním jsem se rychle vyléčil a zotavil. Přes to udržel jsem se tam přes dva měsíce.-

Z á v ě r : V měsíci říjnu 1915, byl jsem pak létací komisí uznán zdrav a nastoupil cestu k ersatz kádru do Mostu n/Lit. Zde jsem byl přidělen ku II. ersatzkompagnii jako instruktoř u domobranců.

U kádru dozvěděl se o událostech u pluku , jeho dalšího postupu od Sokalu k Dubnu , kde v bojích u vesnice Chorupan přišel

takřka celý III. polní prapor i s Haškem do zajetí dne 23. září 1915. Části mužstva s hejtmanem Ságnerem a npor. Lukášem podařilo se včas uprchnouti .-

Haškovi jsem moje cestování nenapsal, ale uchoval jsem si stručné záznamy v mojím zápisníku. Po válce pak čtením románu "Dobrého vojáka Švejka", byl jsem upoután a řekl jsem si, kdyby Hašek zůstal živ, daroval bych mu mé poznámky o "Cestě zpátky" k dispozici jako vložku k pokračování románu o dobrodružství jeho přítele a spolubojovníka batalionsordonance býv. Zugsführera

Bohumila Vlčka .

Dnes po dlouhých letech /: přes 40 roků :/ sám nemohu uvěřiti, jak bylo možné míti tolik odvahy, abych přes veškeré překážky v době války mohl vykonati takovou cestu aniž bych byl za to soudně nebo kázensky trestán .- Příčinu vidím v poměrech v rakouské armádě, které dobře vystihuje Hašek v jeho románě Dobrý voják Švejk .-

Obdobných případů během války měl jsem více, ale to jsem byl již chytřejší a vše dobře prošlo .-

Ku konci popisují osoby s mého hlediska mě dobře známé, neboť byli mými veliteli v době války, nebo kamarádi s pole, které figurují v románě "Dobrého vojáka Švejka" .-

Psáno v Čes. Budějovicích, v měsíci únoru 1956.-

Z vlastních pramenů sestavil Bohumil Vlček .-

býv. příslušník p.pluku 91.